

De ce este important leadership-ul în școli

Prof. Staier Ioana-Elena

Liceul Tehnologic Nr. 1 Sighișoara

Leadership-ul educațional a devenit o prioritate a educației în toate țările. El joacă un rol cheie în îmbunătățirea rezultatelor prin impactul pe care îl are în motivarea profesorilor, dar și în ceea ce privește mediul în care ei lucrează. Un leadership eficient este esențial pentru a îmbunătăți eficiența și echilibrul într-o școală.

Studiile despre leadership-ul educațional arată că acesta este influențat de schimbările din sistemul educațional și de contextul social. Pe de altă parte este un curent care militează pentru descentralizare și o mai mare autonomie. Ca rezultat al acestor tendințe și factori, leadership-ul educațional s-a schimbat foarte mult, acum acesta este perceput ca un set de responsabilități, incluzând abilități administrative și manageriale, resurse umane și financiare, relații publice, asigurarea calității și îmbunătățirea actului educațional.

În multe țări actualii directori se apropie de vârsta pensionării și este din ce în ce mai greu să fie înlocuiți. Potențiali candidați sunt descurajați să se înscrie la concurs deoarece responsabilitatea este foarte mare, pregătirea în domeniul leadership-ului este precară, iar recompensele sunt insuficiente.

Aceste evoluții ale leadership-ului educațional au făcut din acesta o prioritate a sistemului educațional. Calitatea leadership-ului trebuie îmbunătățită și trebuie să fie sustenabil.

Leadership-ul educațional poate face o mare diferență în ceea ce privește rezultatele elevilor prin crearea unui mediu propice pentru profesori, iar acesta la rândul lor să-și îmbunătățească actul educațional. Cercetările au arătat că există anumiți directori care pot influența activitatea didactică, iar alții nu pot. În practică însă, directorii pot să influențeze elevii doar dacă au suficientă autonomie și suport ca să ia anumite decizii și dacă principalele lor obiective sunt bine formulate în direcția predării și învățării.

Autonomia școlară nu duce imediat la îmbunătățirea leadership-ului educațional. Pe de altă parte, prin creșterea autonomiei, este important ca responsabilitățile directorilor să fie clar precizate. Directorii ar trebui să aibă un obiectiv fix în ceea ce privește îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor. În caz contrar, autonomia școlară poate duce la o suprasolicitare, făcând astfel un consum foarte mare de energie din partea directorilor, sporind volumul de muncă, astfel atenția este distrasă de la ceea ce este important. Pe de altă parte o autonomie școlară eficientă presupune susținere. Directorii au nevoie de timp și de capacitate pentru a se concentra în îmbunătățirea predării și învățării. Este deci important ca eliminarea unor responsabilități să vină cu o distribuire a acestor responsabilități, cu noi programe de formare în domeniul leadership-ului și cu suportul necesar realizării acestor schimbări.

Toate țările vor să egalizeze diferențele dintre școli și să îmbunătățească rezultatele elevilor. Rolul directorului în acest caz este acela de a crea un mediu propice educației, să realizeze un mediu înclinat spre rezultate bune și o continuă îmbunătățire a curriculum-ului școlar, dar și îmbunătățirea managementului școlar. În România decizia în ceea ce privește curriculum-ul școlar este foarte limitat, deoarece numărul de discipline opționale este foarte scăzut, în ciclul gimnazial există o singură disciplină opțională, iar în ciclul liceal numărul acestora crește la 2 – 3 ore pe săptămână.

În realitate directorii au foarte puțin timp pentru a se concentra pe principalele probleme ale sistemului educațional.

Directorii joacă un rol vital în formarea continuă a profesorilor, de obicei fondurile pentru cursurile de formare continuă sunt foarte limitate, iar profesorii trebuie să își plătească din fonduri proprii aceste cursuri, iar decontarea lor de către școală se face anevoios și într-un procent foarte mic.

Robinson (2007) în studiile sale a identificat că participarea profesorilor la programe de formare continuă este asociată cu o îmbunătățire a rezultatelor elevilor.

Leithwood și colaboratorii (2006) de asemenea subliniază importanța „dezvoltării profesionale a profesorilor” în îmbunătățirea predării și învățării. Ei au subliniat nevoia unor programe de dezvoltare profesională care să se concentreze pe nevoile individuale ale elevilor. Studiile au arătat că rolul jucat de director în dezvoltarea profesională este importantă în școlile cu rezultate mai slabe.

De obicei, dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este fragmentată, nu are legătură cu problemele actuale ale învățământului românesc și nu are nici o continuare. În multe țări este o lipsă totală de corelare între formarea inițială a profesorilor și formare continuă a acestora.

Directorii pot juca un rol important în ceea ce privește dezvoltarea profesională, ei pot face ca aceste programe de formare continuă să fie relevante pentru contextul social și politic actual.

Bibliografie:

1. Robinson, V.M.J. (2007), *School Leadership and Student Outcomes: Identifying What Works and Why*, Australian Council for Educational Leaders, Winmalee, NSW, Australia.
2. Leithwood, K., C. Day, P. Sammons, A. Harris and D. Hopkins (2006), *Successful School Leadership: What It Is and How It Influences Pupil Learning* (Report Number 800), National College for School Leadership/Department for Education and Skills, University of Nottingham, Nottingham, England.
3. Louis, K.S., H. Marks and S. Kruse (1996), “Teachers’ Professional Community in Restructuring Schools”, *American Journal of Education*
4. Mulford, W., H. Silins, K. Leithwood (2004), *Educational Leadership for Organisational Learning and Improved Student Outcomes*. Dordrecht, The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.